

Cárcel de Amor. Relatos culturales sobre la violencia de género

Centre d'Art la Panera. Del 3 al 29 de novembre

LLOCS :

Cafè del Teatre

Teatre Municipal de l'Escorxador

C. Roca Llaurador, 4 bis. 25003 Lleida

Sala Alfred Perenya

Av. Blondel 64. 25002 Lleida

Informació

Centre d'Art la Panera

Pl. de la Panera, núm. 2 25002 Lleida

Tel. 973 262 185 lapanera@paeria.es

***Cárcel de amor. Relatos culturales sobre la violencia de género* és un projecte del Departament d'Audiovisuals del Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid.**

PRESENTACIÓ

Cárcel de amor és un projecte interdisciplinari, que planteja la possibilitat de representar artísticament i culturalment un conjunt complex d'aspectes al voltant del tema de la violència domèstica/de gènere. Amb seccions interconnectades (programa de cinema i vídeo, projecte web, conferència, performance i una publicació), i concebut com un espai marcat per la diversitat d'opinions i de punts de vista, ***Cárcel de amor***, es basa en el concepte que els codis artístics i culturals són representacions col·lectives i que la seva forma i el seu contingut estan conformats per i per a l'ordre social.

Violencia sin cuerpos és un projecte web articulat com una exposició de net-art en què es plantegen diferents lectures al voltant de la violència de gènere a la xarxa. Sota el suggeriment implícit que en un context postcorpori com internet s'hi continuen amagant velles estratègies de dominació sexual.

Paral·lelament al cicle, es realitza un **Taller** al Centre d'Art la Panera, **del 15 de novembre de 2005 al 13 de gener de 2006, de 16 a 18h**, a partir d'una selecció de videocreacions que tracten la violència de gènere des de diferents opcions artístiques -del documental a l'animació- i visions personals diverses.

Cal reservar i concretar cita prèviament.

DATES DEL PROGRAMA

Dijous, 3 de novembre

A les 19h. Cafè del Teatre

Conferència a càrrec de Iolanda Tortajada: *Poden els mitjans prevenir la violència de gènere?*

Aquesta xerrada vol reflexionar sobre els estudis i teories que expliquen les causes de la violència de gènere i sobre el paper que juguen els mitjans de comunicació pel que fa a la manera com reproduïxen o generen les desigualtats de gènere i, pel que fa el seu potencial transformador. Finalment, es tractarà de considerar el paper personal i professional que cadascú pot jugar a l'hora de prevenir la violència de gènere.

A les 19.30h. Cafè del Teatre

[Programa 1](#)

Dilluns, 7 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 2](#)

Dimecres, 9 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 3](#)

Dilluns, 14 de novembre, a les 19h. Cafè del Teatre

[Programa 4](#)

Dimecres, 16 de novembre, a les 19h. Cafè del Teatre

[Programa 5](#)

Dilluns, 21 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 6](#)

Dimecres, 23 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 7](#)

Divendres, 25 de novembre

Dia Internacional en contra de la Violència de gènere

A les 15h.

Performance Alicia Framis: *5 min. pensant en tu*

En motiu del dia internacional de la violència de gènere, tindrà lloc una acció dirigida per l'artista Alicia Framis. L'acció consistirà en la concentració d'un grup de 100 dones, abillades amb guants, en un lloc visible i cèntric de la ciutat de Lleida. Es tracta de crear una idea de grup i de denunciar la inacció que caracteritza moltes de les situacions que a l'actualitat s'estan vivint en l'entorn de la violència domèstica.

A les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 8](#)

Dimarts, 29 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

[Programa 9](#)

PROGRAMA CINEMA I VÍDEO

Comissàries: Berta Sichel i Virginia Villaplana

Beatriz García Prieto, *Nombres*

Una contínua successió de noms que, un darrere l'altre, es van ratllant. Una llarga llista de dones que, dia a dia, són víctimes de la violència. Una crida a la reflexió.

Programa 1. Dijous, 3 de novembre, a les 19h. Cafè del Teatre

Cecilia Barriga. *El origen de la violencia*, 2005

L'acte simple i innocent del joc d'un nen d'uns quatre anys amb un gat de pocs mesos ens duu a plantejar-nos una qüestió essencial en la nostra cultura contemporània: On és l'origen de la violència?

Paul McCarthy i Mike Kelley. *Cultural soup*, 1987

La família, encarnada per la representació d'un pare i la relació amb el seu fill, descobreix el procés de perversió i l'herència dels processos culturals violents.

Kevin McCourt i Gabriel Martínez. *Fathers, Husbands, Sons / Padres, maridos, hijos*, 2002

Retrat-documental de dones maltractades, del dolor experimentat, que va de la fragilitat emocional a la crisi dels sentiments, de la destrucció del concepte de llar a la por i a la negació de la vida.

Sadie Benning. *A Place Called Lovely*, 1991

Ens presenta una Amèrica del Nord racista i homofòbica. Revela una societat on la violència, en les seves diferents formes, es troba present en les nostres vides quotidianes.

Maria Arlamovsky. *Loud and Clear / Laut und Deutlich*, 2001

Cinc dones i un home parlen sobre els efectes de l'abús sexual en les seves vides. Després d'anys i, en alguns casos, de dècades, són capaços de trobar les paraules per descriure com els van afectar aquests fets.

Programa 2. Dilluns, 7 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

Terry Berkowitz i Blerti Murataj, *The eye of the needle*, 2004

L'any 1993, Lorena Bobbit va amputar el penis del seu marit amb un enorme ganivet de carnisser. *The eye of the needle* recull el dolorós i esgarrifós testimoni de Lorena davant del jutge sobre els abusos rebuts per part del seu marit.

Valie Export, *Syntagma*, 1984

Valie Export critica l'oposició que hi ha entre allò de metafísic en el cos, reminiscència nostàlgica i cerimonial en els nostres temps, i el cos del segle XXI, que funcionalment és l'equivalent a una màquina que produeix sentit.

Cara DeVito. *Ama l'Uomo Tuo*, 1975

Cara DeVito reprèn el testimoni de la seva àvia, Adeline LeJudas, i realitza una incisiva crítica social a la societat patriarcal.

Jean Marie Teno. *Le mariage d' Alex*, 2002

Crònica profunda i delicada d'una tarda en què la vida de tres persones es veu sacsejada per la trista realitat del matrimoni polígam al Camerun.

Programa 3. Dimecres, 9 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

Lourdes Portillo. *Señorita extraviada*, 2001

El documental es desplega com el misteri sense resoldre que examina el segrest, la violació i l'assassinat de més de 230 dones joves a Juárez, Mèxic, a través dels testimonis de les famílies de les víctimes.

Programa 4. Dilluns, 14 de novembre, a les 19h. Cafè del Teatre

Teresa Serrano. *A Room of Her Own*, 2004-2005

La lluita interna d'una dona, en el moment crepuscular de la seva vida, que qüestiona la seva sexualitat, la seva inquietud, les seves pors i la seva ira representades en aparicions d'ombres que la persegueixen.

Sheila M. Sofian, *Survivors*. 1997

Documental d'animació basat en una sèrie d'entrevistes amb víctimes de la violència domèstica que expliquen la seva experiència per construir, des de l'abstracció de les imatges i la representació verista del dibuix animat, la seva història.

Tracey Moffat. *Nice Coloured Girls*. 1987

Pel·lícula experimental que explora de manera audaç la relació d'explotació entre els homes blancs i les dones aborígens des del principi fins a l'actualitat, en què les dones natives modernes intenten canviar la seva sort en l'entorn urbà.

Sabine Massenet. *Sans titre*, 2002

Apropiació de fragments d'anuncis publicitaris on la dona es presenta com un objecte de consum que es va sublimant i erotitzant fins a provocar una certa repugnància.

Beth Moysés. *Deshaciendo nudos*, 2003

Deshaciendo nudos és un vídeo-performance d'un treball que Beth Moysés va realitzar a la perifèria de São Paulo. Transportava tiges de roses plenes d'espines i demanava a les dones que pensessin en els problemes que vivien mentre arrencaven les espines.

Programa 5. Dimecres, 16 de novembre, a les 19h. Cafè del Teatre

Karin Jurschick. *The Peacekeepers and the Women / Die Helfer und die Frauen*. 2003,

Pel·lícula sobre com les forces armades i les organitzacions polítiques intenten resoldre problemes –com el tràfic de dones i la seva posterior explotació sexual forçosa– dels quals, en part, són responsables.

Programa 6. Dilluns, 21 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

Frederick Wiseman. *Domestic Violence*, 2001

Rodat a Tampa-Florida, mostra l'ajuda que reben les víctimes de violència domèstica a través de la policia i en un centre d'acolliment.

Programa 7. Dimecres, 23 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

Sigalit Landau. *Barbed Hula*, 2002

Aquest acte de dessensibilització –jugant a l'*hulahop* amb un filferro d'arç– és una metàfora per a l'espai del cos.

Beth B. *Belladonna*, 1989

Belladonna és un testimoni terrible sobre la violència i la família. Un grup d'actors, presentats com a "caps parlants", reciten versos esgarrifosos que es converteixen en una terrorífica lletania, un poema familiar d'abusos infantils i violència masculina.

Mandy Jacobson y Karmen Jelincic. *Calling the Ghosts. A Story about Rape, War and Women*. 1996

Relat de dues dones, Jadranka Cigelj i Nusreta Sivac, atrapades en una guerra en la qual la violació era una arma tan quotidiana com les bales o les bombes.

Programa 8. Divendres, 25 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

Frederick Wiseman. *Domestic Violence 2*, 2001

Com que la violència domèstica com a delicte ja està molt assentada dins de la legislació i del poder executiu dels EUA, les jurisdiccions estan molt delimitades i s'organitzen en diferents jutjats: acusació, falta i requeriment.

Programa 9. Dimarts, 29 de novembre, a les 19h. Sala Alfred Perenya

María Ruido. *La voz humana*, 1997

A partir d'aquesta performance videogràfica es planteja la utilització històrica del llenguatge patriarcal com a exercici de poder violent.

Ursula Biemann. *Writing Desire*, 2000

Biemann proposa una meditació sobre les desigualtats polítiques, econòmiques i de gènere òbvies en la circualció global dels cossos del tercer món al primer món.

Pratibha Parmar. *Warrior Marks*, 1993

Pel·lícula política i poètica sobre la mutilació genital de la dona –que afecta cent milions de dones a tot el món– que intenta posar de manifest les complexitats culturals i polítiques que hi ha al voltant d'aquest tema.

PROGRAMA NET.ART

Violència sin cuerpos: www.carceldeamor.net/vsc

Comissària: Remedios Zafra

1. Violència simbòlica en els mites: eves i princeses enfront de cyborgs

Articulacions soterrades del poder patriarcal en la repetició dels mites que contribueixen a enfortir els estereotips protagonistes en les situacions de violència de gènere i en els seus discursos hegemònics. Hipertext i alteritat enfront de sentències essencialistes. *Cyborgs* i híbrids digitals enfront d'eves, bruixes, deesses, princeses i velles masculinitats.

Sonya Rapoport i Marie-Jose Sat

Brutal Myths. An herbal healing of misogynius, 1996

<http://users.lmi.net/sonyarap/brutal/>

Prema Murthy

Mythic Hybrid, 2002

<http://www.turbulence.org/Works/mythichybrid/>

Sonya Rapoport

Make me a man, 1997

<http://users.lmi.net/sonyarap/makemeaman/>

Auriea Harvey i Michael Samyn

Eden.Garden 1.1, 2001

<http://eden.garden1.1.projects.sfmoma.org/>

Intima (Igor Stromajer)

[*I want to share you - what are you doing to me?*], 2001

<http://www.intima.org/share/>

2. Violència narrada (quan el cos “no hi és”)

Representacions de la violència en els límits materials i discursius de la identitat sexual a internet. Superposicions entre el que és físic, el que és simbòlic i el que és sociològic en tot allò immaterial. Narració (i representació) de la violència explícita sobre la dona quan el cos queda enrere, “ajornat” per una pantalla de “projecció-protecció”

Margot Lovejoy

Parthenia "A Global Monument Violence Domestic Victims", 1995

<http://www.parthenia.com/>

Natalie Bookchin

The Intruder, 1999

<http://www.calarts.edu/~bookchin/intruder/>

Francesca da Rimini

Dollspace, 1997 i 2001

<http://www.thing.net/~dollyoko>

Agricola de Cologne

Compressed Affair, 2001

http://www.nmartproject.net/agricola/mpc/collections/compressed_affair1.htm

3. Cossos, què importen? Cibersexe i videojocs

Amplificació dels estereotips sexuals en el cibersexe i en els videojocs. Violència sobre el cos virtual i experimentació del gènere. Indústries del sexe a Internet i històries de sexe-amor *on line*. La mutació i el que és abjecte, corrents (artístiques i *hackers*) de mestissatge i d'experimentació amb el gènere dels personatges, que desemboquen en la producció digital de tot allò monstruosos. El que és abjecte en l'entorn fictici del videojoc.

Robert Nideffer

Tomb Raider, 1999

<http://proxy.arts.uci.edu/~nideffer/crack/>

Melinda Rackham

Tunnel, 1996

<http://www.subtle.net/tunnel/>

Prema Murthy

BindiGirl, 1999

<http://www.thing.net/~bindigr/>

Young-Hae Chang Heavy Industries (Young-hae Chang y Marc Voge)

Cunnilingus in North Korea, 2003

http://www.yhchang.com/CUNNILINGUS_IN_NORTH_KOREA.html

Comissària: Anne-Marie Schleiner. Artistes participants: Georgina J. Coffey, Josephine Starrs, Ken Hodgman, Leon Cmielowski, Loren Petrich, Lynn Forest, Mark Sachs, Robert Nideffer i ScottM SOS Doom

Mutation.Fem, 2000

<http://www.opensorcery.net/mutation/>

4. Nova visibilitat d'allò privat (pràctiques feministes *on line* enfront de l'hegemonia-poder camuflada)

Art feminista a internet i estratègies de visibilització del que és privat. Formes de subversió dels mecanismes del poder patriarcal a la xarxa. Violència, (ciber)feminisme i polítiques de gènere *on line*. Si el poder (també en l'àmbit de l'art i d'internet) té gènere i els mecanismes mitjançant els quals s'estableix aquesta determinació són els mateixos a pels quals es condiciona els subjectes a formar-ne part (o no), el treball artístic i feminista es projecta cap a la subversió i visibilització d'aquests mecanismes.

Faith Wilding y Hyla Willis, membres de subRosa (<http://www.cyberfeminism.net>)

Smart Mom, 1998-1999

<http://www.andrew.cmu.edu/user/fwild/>

Tina La Porta

voyeur_web, 2001

<http://artport.whitney.org/commissions/voyeurweb/>

Cindy Gabriela Flores

El lugar de las mujeres en el Metro de la Ciudad de México, 2001

<http://ciberfeminista.org/subway/>

<http://ciberfeminista.org/metro/>

Guerrilla Girls

Guerrilla Girls (Website)

<http://www.guerrillagirls.com/>

Cristina Buendía

No-pasatiempo, 2004

<http://2-red.net/nopasatiempo/>